

Poznámky pre učiteľa

14. augusta 2026

(Text preložený pomocou automatického prekladača)

Časť I: Prehľad

Kľúčový text: 1Kor 13,13

Hlavné zameranie štúdia: 1Kor 13,1–13.

Úvod

Anna žije so svojou starnúcou babičkou. Priatelia ju často pozývajú von, ale ona sa rozhodne zostať doma, variť, upratovať a čítať babičke, ktorá jej kvôli demencii občas zabudne meno.

Jedného večera je babička frustrovaná a utrhne sa na ňu, pričom zabudne na všetku láskavosť, ktorú jej Anna prejavila. Namiesto toho, aby sa Anna nahnevala alebo odišla, jemne ju vezme za ruku a povie: „To je v poriadku, babička. Mám ťa rada.“ Naďalej sa o ňu stará, aj keď za to neskláňa žiadnu vďačnosť.

Anna neslúži pre uznanie alebo odmenu. Neusiluje o chválu. Jednoducho miluje – trpezlivo, láskavo, bez závidi, pýchy alebo zášti. Jej láska vytrvá, aj keď je to ťažké.

Pavol popisuje tento druh lásky v 13. kapitole 1. Korinťanom – lásku, ktorá nie je len slovami alebo emóciami, ale každodenným rozhodnutím byť nesobecký, odpúšťajúci a vytrvalý. Je to druh lásky, ktorý odráža Božiu lásku k nám, ten druh, ktorý nikdy nezlyháva.

Témy lekcie

Text 1. Korinťanom 13, často nazývaný „kapitola o láske“, je jednou z najhlbších pasáží v Biblii. Pavol stavia lásku do stredu kresťanského života a ukazuje, že je nadradená duchovným darom, poznaniu a dokonca aj viere. Tento týždeň sa pozrieme na nasledujúce tri hlavné témy tejto kapitoly o láske:

1. Nadradenosť lásky (1Kor 13,1–3).
2. Vlastnosti lásky (1Kor 13,4–8).
3. Vytrvalosť lásky (1Kor 13,8–13).

Časť II: Komentár

1. Pozadie: Láska v gréckych spisoch a filozofii prvého storočia po Kr.: Vo svete prvého storočia po Kr. bola láska široko diskutovaným pojmom v grécko-rímskej filozofii a literatúre a dôležitou súčasťou židovského myslenia. Spôsob chápania lásky sa však výrazne líšil. Rímski básnici, ako napríklad Ovídius v diele *Ars Amatoria* („Umenie milovať“), sa zameriavali skôr na predstavu lásky ako obratného usilovania, často spojeného s

manipuláciou a zvädzaním. Láska bola často spájaná s krásou, túžbou a dobývaním, nie s nesobeckosťou.

Starovekí Gréci a Rimania mali pre lásku viac slov, z ktorých každé odrážalo iné aspekty ľudských vzťahov. *Eros* (ερως) sa používal väčšinou na označenie vášnivej, romantickej alebo sexuálnej lásky. *Eros* bol často vnímaný ako intenzívna túžba, alebo dokonca nebezpečná sila, ktorá môže viesť k nerozumnosti. Platón však vo svojom diele *Symposion* hovoril o *erote* ako o niečom, čo môže človeka doviesť od fyzickej príťažlivosti k hľadaniu vyššej, božskej krásy. *Philia* (φιλία) sa používala na popis priateľstva alebo bratskej lásky a často charakterizovala vzťahy medzi sebe rovnými. V *Etike Nikomachovej* popísal Aristoteles *philiu* ako zásadnú pre cnostný a naplnený život, najmä v priateľstve založenom na vzájomnom dobre. *Storgé* (storgē) popisovala rodinnú lásku, napríklad prirodzené puto medzi rodičmi a deťmi. Tato forma lásky bola vnímaná ako inštinktívna a ochranárska. A nakoniec *agapé* (αγάπη) mala často význam nesobeckej, bezpodmínečnej lásky. Hoci tento pojem existoval už pred kresťanstvom, v gréckych filozofických textoch nebol bežne zdôrazňovaný. Pavlove spisy – najmä jeho použitie tohto slova v 1. Korinťanom 13 – túto lásku vyzdvihli.

V židovskom myslení bola láska úzko spojená so zmluvnými vzťahmi, a to ako medzi Bohom a Izraelom, tak medzi jednotlivcami. Hebrejské písmo zdôrazňovali (1) Božiu vernú lásku (*chesed*), ktorá popisovala Jeho zmluvnú lásku. Tato láska je lojálna, milosrdná a vytrvalá (napríklad refrén v Žalme 136,2: „Jeho milosrdenstvo trvá naveky“); (2) lásku k blížnemu, ako je uvedené v prikázaní v Levitikus 19,18 („Miluj svojho blížneho ako seba samého“), čo je zásada, ktorú neskôr potvrdil aj Ježiš (Mk 12,31); a (3) lásku v rodine a manželstve, ako je vykreslená v Prísloviach a Piesni piesní.

V prvom storočí židovští učitelia, napríklad farizeji, zdôrazňovali poslušnosť zákona ako prejav lásky k Bohu (Dt 6,5). Pavlov popis lásky v 1. Korinťanom 13 bol pre jeho dobu revolučný. Na rozdiel od súťaživej, na status zameranej lásky grécko-rímskeho sveta alebo zákonníctva niektorých židovských učiteľov predstavil Pavol *agapé* ako najvyššiu cnosť – väčšiu než poznanie, moc alebo dokonca duchovné dary. Na rozdiel od *erotu*, ktorý hľadal osobné naplnenie, bola láska, ktorú Pavol popísal v 1. Korinťanom 13, obetavá. Ako opak sebestrednosti išla táto láska nad rámec obyčajných emócií, bola vytrvalá a zameraná na činy. Predstavovala spôsob života, ktorý vyžadoval trpezlivosť, láskavosť a pokoru.

Pavlova vízia lásky sa zhodovala skôr s Božou zmluvnou láskou *chesed* než s gréckymi filozofickými ideálmi; napriek tomu jeho vízia tradičné židovské názory presahovala, keď trval na tom, že základom kresťanskej etiky je láska – nie Tóra.

2. Nadradenosť lásky (1Kor 13,1–3): Kapitola 1. Korinťanom 13 je súčasťou Pavlovho učenia o duchovných daroch (1. Korinťanom 12–14), v ktorom zdôrazňuje, že láska je väčšia než akýkoľvek dar alebo schopnosť. Láska je väčšia než poznanie, moc alebo dokonca viera sama. Pavol popisuje lásku nie ako emóciu, ale ako postoj – trpezlivý, láskavý, nesobecký a vytrvalý. Tento druh lásky (*agapé*) je stredom kresťanského života. Nie je to len ideál, ale výzva k činu, ktorá veriacich nabáda k tomu, aby odrážali Božiu lásku v každom vzťahu a situácii.

V roku 1904 napísala Ellen G. Whiteová nasledujúce vyhlásenie: „Pán si želá, aby som upútala pozornosť Jeho ľudu na trinástu kapitolu Prvého listu Korinťanom. Čítajte túto kapitolu každý daily a čerpajte z nej útechu a silu. Spoznajte z nej hodnotu, ktorú Boh pripisuje posvätenej láske zrodenej v nebi, a dovoľte lekcii, ktorú učí, preniknúť do vášho srdca. Učte sa, že Kristova láska je nebeského pôvodu a že bez nej sú všetky ostatné vlastnosti bezcenné.“ – *The Advent Review and Sabbath Herald*, 21. júla 1904.

Pavol začína zdôraznením, že bez lásky sú aj tie najpôsobivejšie duchovné dary a náboženské činy bezvýznamné. Uvádza tri príklady: (1) Podľa Pavla je hovorenie „jazykmi ľudskými aj anjelskými“ bez lásky len ako „duniaci kov alebo zuniaci zvon“ (1Kor 13,1). (2) Človek s prorockým darom, poznaním a dokonca aj vierou je bez lásky „nič“ (1Kor 13,2). (3) Skutky mimoriadnej štedrosti a sebaobetovania neprinesú darcovi „nič“ (1Kor 13,3), ak nie sú motivované láskou. Pretože Boh je láska (1Ján 4,8), „môže byť plne poznaný iba skrze lásku... Bez lásky nemôžeme poznať Boha a bez Boha nie sme nič.“ – „1 Corinthians“, in *Andrews Bible Commentary*, ed. Ángel Manuel Rodríguez et al. (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2022), s. 1643. Táto časť zdôrazňuje skutočnosť, že duchovné dary a náboženská oddanosť musia mať korene v láske, aby mali skutočný význam.

3. Vlastnosti lásky (1Kor 13,4–8): V nasledujúcich veršoch Pavol vysvetľuje podstatu lásky. Láska nie je obyčajná emócia, ale aktívny spôsob života. Je zaujímavé, že Pavol na definovanie podstaty lásky používa slovesa, nie prídavné mená. Celkovo používa 16 slovies, z ktorých deväť popisuje záporné hodnoty a sedem kladné alebo konštruktívne hodnoty. Nasledujúca tabuľka ponúka vizuálny prehľad (vychádza z tabuľky v *Andrews Bible Commentary*, s. 1644):

Kladné vlastnosti	Záporné vlastnosti
Láska je trpezlivá (v. 4)	Láska nezávidí (v. 4)
Láska je láskavá (v. 4)	Láska sa nevystatuje (v. 4)
Láska sa neraduje z pravdy (v. 6)	Láska sa nechová neslušne (v. 7)

Used<i>Italic</i>">(v. 5)</p></td></tr> <tr> <td> Láska všetko verí a vždy dôveruje <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 7)</p></td> </td><td> Láska nehľadá svoj prospech <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)</p></td></tr> <tr> <td> Láska vo všetko dúfa <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 7)</p></td> </td><td> Láska sa nedá vydráždiť <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)</p></td></tr> <tr> <td> Láska všetko vydrží a vždy vytrvá <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td> </td><td> Láska nepočíta krivdy a nemyslí na zlo <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)
Láska sa neteší z neprávosti <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 6)
Láska nikdy nezanikne <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td></tr> </td></tr></td></tr></td></tr>	Láska všetko verí a vždy dôveruje <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 7)</p></td>	Láska nehľadá svoj prospech <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)</p></td></tr> <tr> <td> Láska vo všetko dúfa <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 7)</p></td> </td><td> Láska sa nedá vydráždiť <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)</p></td></tr> <tr> <td> Láska všetko vydrží a vždy vytrvá <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td> </td><td> Láska nepočíta krivdy a nemyslí na zlo <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)
Láska sa neteší z neprávosti <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 6)
Láska nikdy nezanikne <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td></tr> </td></tr></td></tr>	Láska vo všetko dúfa <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 7)</p></td>	Láska sa nedá vydráždiť <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)</p></td></tr> <tr> <td> Láska všetko vydrží a vždy vytrvá <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td> </td><td> Láska nepočíta krivdy a nemyslí na zlo <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)
Láska sa neteší z neprávosti <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 6)
Láska nikdy nezanikne <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td></tr> </td></tr>	Láska všetko vydrží a vždy vytrvá <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td>	Láska nepočíta krivdy a nemyslí na zlo <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)
Láska sa neteší z neprávosti <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 6)
Láska nikdy nezanikne <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td></tr>
Láska všetko verí a vždy dôveruje <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 7)</p></td>	Láska nehľadá svoj prospech <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)</p></td></tr> <tr> <td> Láska vo všetko dúfa <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 7)</p></td> </td><td> Láska sa nedá vydráždiť <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)</p></td></tr> <tr> <td> Láska všetko vydrží a vždy vytrvá <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td> </td><td> Láska nepočíta krivdy a nemyslí na zlo <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)
Láska sa neteší z neprávosti <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 6)
Láska nikdy nezanikne <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td></tr> </td></tr></td></tr>	Láska vo všetko dúfa <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 7)</p></td>	Láska sa nedá vydráždiť <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)</p></td></tr> <tr> <td> Láska všetko vydrží a vždy vytrvá <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td> </td><td> Láska nepočíta krivdy a nemyslí na zlo <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)
Láska sa neteší z neprávosti <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 6)
Láska nikdy nezanikne <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td></tr> </td></tr>	Láska všetko vydrží a vždy vytrvá <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td>	Láska nepočíta krivdy a nemyslí na zlo <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)
Láska sa neteší z neprávosti <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 6)
Láska nikdy nezanikne <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td></tr>	
Láska vo všetko dúfa <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 7)</p></td>	Láska sa nedá vydráždiť <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)</p></td></tr> <tr> <td> Láska všetko vydrží a vždy vytrvá <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td> </td><td> Láska nepočíta krivdy a nemyslí na zlo <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)
Láska sa neteší z neprávosti <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 6)
Láska nikdy nezanikne <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td></tr> </td></tr>	Láska všetko vydrží a vždy vytrvá <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td>	Láska nepočíta krivdy a nemyslí na zlo <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)
Láska sa neteší z neprávosti <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 6)
Láska nikdy nezanikne <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td></tr>			
Láska všetko vydrží a vždy vytrvá <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td>	Láska nepočíta krivdy a nemyslí na zlo <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 5)
Láska sa neteší z neprávosti <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 6)
Láska nikdy nezanikne <span class="Commonly-Used<i>Italic</i>">(v. 8)</p></td></tr>					

Tento zoznam kontrastuje so správaním Korinťanov. Korinťania zápasili s pýchou, rozdelením a súperením o duchovné dary. Pavol ich volá k vyššiemu štandardu lásky, čo je myšlienka potvrdená aj v spisoch Ellen G. Whiteovej: „Vlastnosť, ktorá Kristus na človeku oceňuje najviac, je láska z čistého srdca. To je ovocie, ktoré prináša kresťanský strom.“ – Manuscript 16, 1892.

4. Vytrvalosť lásky (1Kor 13,8–13): Pavol na záver ukazuje, že láska je večná, kým duchovné dary sú dočasné. „Láska nikdy nezanikne“ (1Kor 13,8), píše Pavol, ale dary (prorocktvá, jazyky, poznanie) pominú. Tieto dary sú potrebné iba v našom nedokonalom, pozemského stave, ale nebudú už nutné, až dosiahneme plné poznanie v Božej prítomnosti. V 1. Korinťanom 13,12 Pavol pripomína svojim poslucháčom, že ľudské videnie v najlepšom prípade vidí len „matne“. Toto matné uvedomenie stavia do kontrastu s istotou, že v kráľovstve uvidíme „tvárou v tvár“. Pavol prirovnáva naše súčasné chápanie k pohľadu na rozmazaný odraz v zrkadle. Na večnosti budeme plne poznať Boha a budeme plne poznaní Ním. Zo troch ctností viery, nádeje a lásky zostane iba láska, lebo láska „je najväčšia“ z nich. Kým viera a nádej sú v našom súčasnom živote zásadné, láska je jediná, ktorá bude trvať večne.

Časť III: Praktická aplikácia

Pavlova reč o láske v 1. Korinťanom 13 zdôrazňuje, že láska je základom kresťanskej viery a vzťahov. Láska (čiže *agapé*) nie je o emóciách, príťažlivosti alebo osobnom prospechu. Je to skôr sebaodovzdávajúci sa, vytrvalý a premieňajúci princíp, ktorý odráža Božiu lásku k nám. Pavol vyzýva veriacich, aby túto lásku stelesňovali vo svojom každodennom živote a urobili z nej najvyššiu cnosť vo svojej viere aj činoch.

1. Pavol hovorí, že aj veľké duchovné dary a skutky obete sú bez lásky bezvýznamné. Prečo je podľa vás láska dôležitejšia než poznanie, viera alebo štedrosť?
2. Napadajú vás príklady, kedy ľudia robia „dobré veci“, ale bez lásky? Ako to ovplyvňuje dopad ich činov?

3. Ako 1. Korinťanom 13 spochybňuje spôsob, akým definujeme úspech?
4. Ktorý z popisov lásky (napríklad trpezlivosť, láskavosť, nehľadanie vlastného prospechu) vás najviac oslovuje? Prečo?
5. Ktorá z vyššie uvedených vlastností je pre vás najobťažnejšia v každodennom živote? Ako môžete v tejto oblasti rásť?
6. Ako môžete praktikovať lásku *agapé* v situáciách, kedy sa na lásku necítíte (napríklad v obtiažnych vzťahoch, pri nezhodách, každodenných frustráciách)?
7. Myslíte na človeka vo svojom živote, ktorý skutočne stelesňuje ten druh lásky, ktorý Pavol popisuje v 1. Korinťanom 13. Čo sa môžete od tohto človeka naučiť?
8. Ako nám pochopenie Božej lásky pomáha lepšie milovať druhých?